Castellanos, un referent en els estudis literaris moderns

Companys i deixebles reivindiquen a Girona el professor de la UAB mort fa un any com “un investigador de primer ordre”

En l'homenatge es van presentar dues antologies dels seus textos

Els participants en la taula d'ahir, des de l'esquerra, Josep Murgades, Josep M. Muñoz, Josep M. Nadal, Mita Casacuberta i Jordi Marrugat Foto: MANEL LLADÓ.

Jordi Castellanos (1946-2012) és “un dels grans constructors dels estudis sobre història de la literatura catalana moderna”, un “investigador excepcional” que va saber transmetre als seus alumnes no només la passió pel seu objecte d'estudi, sinó també el rigor, l'obertura de la cultura pròpia al món i el convenciment que l'escriptura és també un mitjà de transmissió de l'estima per la vida. Professors i alumnes de la Universitat de Girona (UdG) i de l'Autònoma de Barcelona (UAB) que havien compartit la seva camaraderia i el seu mestratge, a més dels seus companys en les aventures editorials de la revista Els Marges, de la qual va ser fundador, i de L'Avenç, van reivindicar ahir el professor Castellanos, en un acte organitzat a l'Auditori de La Mercè de Girona, com “una personalitat de primer ordre” en la cultura catalana.

Reservat i distant si no imposant, poc propens a “deixar-se anar” però capaç de sornegueries inesperades, com va recordar Margarida Casacuberta, o d'arromangar-se quan l'ocasió ho requeria, com va subratllar Josep M. Nadal, Castellanos és un dels intel·lectuals que ha deixat una empremta més fonda i duradora en els seus col·legues i deixebles, van coincidir tots els participants en l'homenatge, que van transmetre el sentiment de buit que deixa la seva pèrdua. Josep Murgades, cofundador amb ell d'Els Marges i actual director d'aquesta revista acadèmica de referència que van impulsar, el 1974, junt amb Enric Sullà i Josep M. Benet i Jornet, sota la direcció de Joaquim Molas, va evocar el “tarannà ponderat, pausat i equànime” de Castellanos, que feia un curiós contrast amb “el caràcter destraler i arrauxat dels modernistes” que havia convertit en matèria de la seva especialitat, i va rendir-se a la tristesa de descobrir-se “desproveït, mancat i mutilat” amb la mort de l'amic.

La professora de la UdG Margarida Casacuberta, que va confessar guardar com “una lliçó d'ètica professional” la reprimenda que va rebre de Castellanos per la indelicadesa de no citar-lo en un dels seus primers treballs, va centrar-se en la dedicació del professor a l'estudi de la construcció literària de la ciutat de Girona, amb la dissecció del mite decadent que l'equiparava amb “Bruges, la morta” fins arribar a la seva contrafigura florentina i veneciana. Casacuberta, que va remarcar que Castellanos és “una de les persones que més s'ha dedicat a Bertrana”, ja des de 1975, va insistir en l'àmplia cultura que dominava i que li permetia posar de costat Rusiñol i Sagarra, i D'Annunzio i Thomas Mann. L'exrector Josep M. Nadal va recordar en la mateixa línia que en un viatge que van fer plegats a Londres als setanta i durant el qual no va voler deixar de visitar ni els seus antics alumnes ni l'amic Alan Yates, Castellanos va parlar-li per primera vegada del teòleg suec Emanuel Swedenborg i els prerafaelites, essencials, va anunciar-li, per comprendre el simbolisme català. Des de llavors, Nadal té Dante Gabriel Rossetti com un pintor de culte i el mateix Castellanos, com una peça “fonamental en la construcció del relat històric de la nostra cultura des d'una posició oberta al món”.

Jordi Marrugat, redactor en cap d'Els Marges, va presentar l'edició de dues antologies de textos de Castellanos de les quals ha tingut cura: Estudis, edicions, escrits, un número especial de la revista, i Literatura i societat, que el director de L'Avenç, Josep M. Muñoz, va dir que “sorprenen per la coherència i la profunditat” que revelen, tot i

que els estudis sobre la literatura catalana moderna són, i ho eren molt més quan Castellanos s'hi va implicar, encara embrionaris. Al final de l'acte, el mateix Marrugat i les professores de la UAB Marina Gustà i Neus Real van llegir alguns dels textos de l'autor.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 13-11-2013 Pàgina 18

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/693251-castellanos-un-referent-en-els-estudis-literaris-moderns.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesCultura&utm_source=rss&utm_medium=mesCultura&utm_campaign=rss